

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Bárdos & Dr. Erdélyi Ügyvédi Iroda (8900 Zalaegerszeg, Ady E. u. 2.; ügyintéző: Dr. Bárdos László ügyvéd) által képviselt felpers neve(felperes címe) felperesnek, a Nyírcsákné és Társai Ügyvédi Iroda (3525 Miskolc, Fazekas M. u. 5. fszt/3.; ügyintéző: Dr. Nyírcsák Dezsőné Dr. Bata Lujza ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, jogalap nélküli gazdagodás megtérítése iránt indított, perújított perében, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2007. február 5-én meghozott 13.G.40.326/2006/6. számú ítélete ellen, a perújító alperes részről 7. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban, az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a perújító alperest, hogy fizessen meg a perújított felperesnek 15 napon belül 100 000 (Egyszázezer) Ft másodfokú perköltséget.

Kötelezi továbbá a perújító alperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 900 000 (Kilencszázezer) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság a 2007. február 5-én meghozott 6. sorszámú ítéletében a ...Megyei Bíróság ... számú jogerős fizetési meghagyását hatályában fenntartotta és a perújító alperest arra kötelezte, hogy fizessen meg 15 nap alatt a perújított felperesnek 625 000 Ft perköltséget, az államnak pedig - külön felhívásra - 900 000 Ft le nem rótt eljárási illetéket.

A megállapított tényállás szerint a M. Kft., mint megrendelő és a perújított felperes, mint vállalkozó között vállalkozási szerződés jött létre ..., ..., ..., ... és ... községek szennyvízcsatorna-hálózatának kiépítésére vonatkozóan.

A perújított felperes a hivatkozott szerződésben vállalt munkák elvégzésére - mint megrendelő - alvállalkozói szerződést kötött a **J Kft.**-vel, amely gazdasági társaság ugyanezen munkálatok elvégzésére újabb alvállalkozási szerződéseket kötött a **N Rt.**-vel és a perújító alperessel.

2003. november 18-án a **N Rt.**, a **J Kft.** és a perújító alperes között „megállapodás” jött létre, amelyben a szerződő felek rögzítették, hogy a **N Rt.**-nek és a **J Kft.**-nek összesen 42 054 493 Ft tartozása áll fenn a perújító alperessel szemben, a közöttük létrejött alvállalkozási szerződések alapján. A „megállapodásban” a **N Rt.** és a **J Kft.** hozzájárultak ahhoz, hogy a perújító alperes ezt az összeget közvetlenül a perújított felperestől kapja meg „pénzügyi átutalás útján”.

E „megállapodás” alapján a perújító alperes fizetési meghagyás kibocsátását kérte a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróságtól a perújított felperessel szemben, 42 054 493 Ft és járulécai megfizetése iránt.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság a fizetési meghagyást kibocsátotta, majd azt - tévesen - jogerősítő záradékkal látta el. A jogerősített fizetési meghagyás alapján a perújító alperes azonnali beszédési megbízást nyújtott be a perújított felperes számlájával szemben, amely beszédési megbízás eredményre vezetett. Utóbb azonban a Fővárosi Ítéltábla a fizetési meghagyás jogerősítő záradékát hatályon kívül helyezte és az ügy perben való elbírálását rendelte el. A perré alakult eljárásban azonban a perújító alperes (abban a perben: felperes) az eredményes azonnali beszédési megbízásra figyelemmel elállt a keresetétől.

A perújított felperes a tévesen jogerősített fizetési meghagyás alapján a bankszámlájáról leemelt 47 234 860 Ft és járulécai visszafizetése iránt fizetési meghagyás kibocsátását kérte az elsőfokú bíróságtól a perújító alperessel szemben, amely fizetési meghagyás ellentmondás hiányában 2004. december 23-án jogerőre emelkedett.

Utóbb azonban a perújító alperes a ... számú, jogerős fizetési meghagyással szemben perújítási kérelmet terjesztett elő, amelyben a jogerős fizetési meghagyás „hatályon kívül helyezését” és a perújított felperes keresetének elutasítását kérte.

Állította, hogy a perújított felperes bankszámlájáról leemelt összeghez nem jogalap nélkül jutott hozzá, mivel a beszédési megbízással érvényesített követelése a **N Rt.**-nek és a **J Kft.**-nek a perújított felperessel szemben fennálló olyan jogszerű követelése volt, amelyet e gazdasági társaságok 2003. november 18-án rá engedményeztek. Az engedményezési szerződés alapján tehát a perújító alperes a követelését jogszerűen érvényesíthette közvetlenül a perújított felperessel szemben.

Arra az esetre pedig, ha a bíróság mégis azt állapítaná meg, hogy a perújított felperes számlájáról leemelt összeghez jogalap nélkül jutott hozzá, előadta, hogy annak visszafizetésére azért sem kötelezhető, mert azt a munka elvégzésével összefüggő tartozásai kiegyenlítésére már felhasználta.

A perújított felperes a perújítási kérelem elutasítását kérte. Vitatta a 2003. november 18-án megkötött engedményezési szerződés érvényességét. Állította, hogy annak megkötésekor sem a **J Kft.**-nek, sem a **N Kft.**-nek nem állt fenn vele szemben olyan követelése, amelyet ezek a céget a perújító alperesre engedményezhettek volna.

A perújító alperes fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelme tehát alaptalan volt és a tévesen jogerősített fizetési meghagyás alapján a perújító alperes olyan összeget emelt le a számlájáról, amely őt jogszerűen nem illette meg. Ezért az elsőfokú bíróság a perújítási kérelemmel érintett fizetési meghagyásban jogszerűen kötelezte a perújító alperest a visszafizetésre.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítélete indokolásában megállapította, hogy a perújító alperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek nem tett eleget, mivel kétséget kizáróan nem igazolta, hogy az engedményezési szerződés megkötésének időpontjában a **N Rt.**-nek és a **J Kft.**-nek a tévesen jogerősített fizetési meghagyásban megjelölt összegű követelése állt fenn a perújított felperessel szemben.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a perújító alperes részéről csatolt okiratok, valamint a perújítási eljárás során meghallgatott tanúk vallomása a perújító alperes állítását kétséget kizáróan nem igazolták, azokból csak azt lehetett megállapítani, hogy a perújított felperes és a **J Kft.** között vita volt a **J Kft.**-t jogszerűen megillető vállalkozói díj összegét illetően. A **N Rt.** és a perújított felperes viszonyában pedig a perújító alperes még a szerződéses kapcsolat fennállását sem bizonyította.

Ez ellen az ítélet ellen a perújító alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben a sérelmezett határozatnak a perújítási kérelmében foglaltak szerint történő megváltoztatását kérte. Előadta, hogy az elsőfokú eljárásban indítványozta a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság előtt ... szám alatt folyamatban volt per iratainak a beszerzését, az indítványa teljesítését azonban az elsőfokú bíróság mellőzte. Álláspontja szerint az általa megjelölt peres iratok beszerzésével „az elsőfokú bíróság rendelkezésére álltak volna azon okiratok, amelyek alapján megállapítható lett volna, hogy a fizetési meghagyás kibocsátása, illetőleg ennek jogerősítése teljesen indokolatlan volt”.

Fenntartotta azt az állítását, hogy a perújított felperes számlájáról leemelt összeghez az engedményezési szerződés alapján jogszerűen jutott hozzá, a perújított felperes tehát alaptalanul tart igényt annak visszafizetésére.

Megismételte azt a hivatkozását is, hogy a jogalap nélküli gazdagodás visszatérítésére azért sem lenne kötelezhető, mert a birtokába került „vagyonni előny” már nincs meg, azt ugyanis a tartozásai kifizetésére már felhasználta.

A perújított felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló adatok, bizonyítékok alapján helyesen állapította meg, hogy a perújító alperes nem igazolta azt az állítását, hogy a tévesen jogerősített fizetési meghagyásban megjelölt követelése valóban fennállt vele szemben.

A másodfokú eljárásban a peres felek tárgyalás tartását nem kérték. Ezért a Debreceni Ítéltábla a perújító alperes fellebbezését a Pp. 256/A.§ (1) bekezdésének f) pontja, valamint a (3) és (4) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A fellebbezés alaptalan.

A Debreceni Ítéltábla megállapítása szerint az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, azt helyesen állapította meg és helytállóak voltak az abból levont jogi következtetései is. Helyes, a vonatkozó jogszabályoknak megfelelő volt az elsőfokú bíróság ítéletének a bizonyítási kötelezettséggel, illetőleg a bizonyítatlanság jogkövetkezményeivel összefüggő indokolása is.

A perújító alperes fellebbezésében megjelölt indokok pedig nem szolgálhattak alapul az elsőfokú bíróság érdemben helyes döntésének megváltoztatásához, vagy hatályon kívül

helyezéséhez. Ezért a Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése és a Pp. 254.§ (3) bekezdése alapján a saját helyes indokaira utalással helybenhagyta.

A fellebbezésben előadottakra figyelemmel azonban a Debreceni Ítéltábla rámutat a következőkre:

A vállalkozói-alvállalkozói szerződések láncolatában a perújító alperes és a perújított felperes között - nem vitásan -közvetlen szerződéses kapcsolat nem állt fenn. Ennek következtében a perújító alperes a perújított felperessel szemben fizetési meghagyással érvényesített követelését jogszerűen csak a 2003. november 18-án megkötött engedményezési szerződésre („megállapodás”) alapíthatta.

A rendelkezésre álló adatok szerint azonban a **N Rt.** és a perújított felperes között szerződéses kapcsolat nem állt fenn, így a **N Rt.**-nek vállalkozói díj iránti követelése sem lehetett a perújított felperessel szemben.

A **J Kft.** ezzel szemben a perújított felperessel kötött alvállalkozói szerződésből eredő vállalkozói díj iránti követelését jogszerűen engedményezhette a perújító alperesre, akkor is, ha a követelése, vagy annak egy része még nem vált esedékessé. A Ptk. 328.§-a alapján ugyanis a jövőben lejáró, tehát még nem esedékes követelés is érvényesen engedményezhető. A Ptk. 329.§ (3) bekezdésébe foglaltak azonban az ilyen esetre is irányadók, a kötelezett tehát az engedménnyel szemben is érvényesítheti azokat a kifogásokat és beszámíthatja azokat az ellenköveteléseket, amelyek az engedményezővel szemben az értesítéskor már fennállt jogalapon keletkeztek.

Ezért - vállalkozói díj iránti követelés engedményezése esetén - az engedményes csak olyan összegben érvényesíthet követelést a kötelezettel szemben, amilyen összegben az az engedményezőt is megilletné a követelés esedékessé válásakor. A megrendelő (kötelezett) pedig az engedményesnek is csak olyan összegben köteles teljesíteni, amely összeg az eredeti vállalkozót (engedményezőt) megilletné a közöttük létrejött vállalkozási szerződés alapján.

Az adott esetben az engedményezett követelés kötelezettje (perújított felperes) vitatta, hogy a közte és a **J Kft.** között létrejött szerződés alapján tartozása állna fenn. Ezért azt, hogy az engedményezett vállalkozói díjból a perújított felperes számlájáról leemelt összeg a perújító alperest jogszerűen megillette, a jelen perben valóban a perújító alperesnek kellett bizonyítania.

E tényről az elsőfokú bíróság a perújító alperest a Pp. 3.§ (3) bekezdésében előírtaknak megfelelően tájékoztatta. A perújító alperes a kapott tájékoztatást követően okiratokat csatolt és tanúk meghallgatását indítványozta, amelynek az elsőfokú bíróság eleget is tett. Ezt követően pedig a perújító alperes úgy nyilatkozott, hogy „az ügyben további bizonyítási kérelmem nincs, határozat meghozatalát kérem” (... számú jegyzőkönyv 5. oldala). A tárgyalás berekesztése előtt tett utolsó nyilatkozatában pedig a perújító alperes „az alperesi nyilatkozatok fenntartása mellett” a tárgyalás távollétében történő megtartását kérte.

A perújító alperes ismertetett nyilatkozatait helyesen akként kellett értékelni, hogy korábban előterjesztett bizonyítási indítványát a G.40.096/2004. számú ügy iratainak beszerzésére vonatkozóan utóbb már nem tartotta fenn.

Annak következtében pedig, hogy az elsőfokú bíróság a perújító alperest a Pp. 141.§ (6) bekezdésében foglaltakról, tehát a bizonyítás sikertelenségének jogkövetkezményeiről többször is tájékoztatta (... , ... és ... számú idéző végzések), a Pp. 235.§ (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a perújító alperes a fellebbezésében jogszerűen már nem terjeszthette elő ismételt a ... számú irat beszerzésére vonatkozó bizonyítási indítványát.

Alaptalanul hivatkozott a perújító alperes a fellebbezésében is arra, hogy a vagyoni előny visszatérítésére azért sem lenne kötelezhető, mert a perújított felperes számlájáról leemelt összeget a tartozásai kiegyenlítésére fordította, tehát a vagyoni előnytől már „elesett”. (Ptk. 361.§ (2) bekezdése)

A perújító alperesnek ugyanis a Fővárosi Ítéltábla 2004. július 7-én meghozott ... számú végzése ismeretében egyrészt számolnia kellett a visszatérítés kötelezettségével, másrészt az a körülmény, hogy a perújító alperes a perújított felperes számlájáról leemelt összeget időközben már elköltötte, nem jelenti azt, hogy a jogalap nélkül megszerzett vagyoni előnytől elesett.

A perújító alperes fellebbezése eredménytelen volt, ezért a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján az ügyvédi munkadíjból eredő saját másodfokú perköltségét maga köteles viselni, valamint köteles megtéríteni a perújított felperes ügyvédi munkadíjból eredő másodfokú perköltségét is, amelynek összegét a Debreceni Ítéltábla a Pp. 79.§ (1) bekezdése alapján, hivatalból határozta meg, „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló, módosított 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3.§ (2) bekezdésének a) és b) pontjaiban, az (5) és (6) bekezdéseiben, valamint a 4/A.§-ban foglaltak alapján, figyelembe véve azt is, hogy a másodfokú eljárásban tárgyalás tartására nem került sor, a kifejtett ügyvédi tevékenység tehát nem volt jelentős.

„Az illetékekről” szóló, többször módosított 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 64.§-a folytán alkalmazott 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13.§ (2) bekezdése és a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság az eredménytelenül fellebbező perújító alperest kötelezte az illetékfeljegyzési joga folytán előzetesen le nem rótt, az Itv. 46.§ (1) bekezdésében meghatározott mértékű fellebbezési eljárási illetéknek az állam javára történő megfizetésére is.

Debrecen, 2008. április 22.

Erőss Károlyné Dr. Vajvoda Ildikó sk. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos sk. előadó bíró, Dr. Riczu András sk. bíró

A kiadmány hitelül:

-kiadó-